

Paragraf Lex DEMO

- ✓ Besplatni propisi RS
- ✓ Besplatni propisi APV
- ✓ Besplatni propisi gradova i opština
- ✓ Besplatne pravne vesti
- ✓ Besplatni popunjivi obrasci

Paragraf - korak ispred svih!

Paragraf Lex
android aplikacija

Paragraf ADRESARI:

- Advokati
- Knjigovođe
- i druge pravno ekonomske profesije

**Propisi
Crne Gore**

www.paragraf.me

www.paragraf.rs

PARAGRAF

Pravna i ekonomska izdanja za uspešno i zakonito poslovanje

www.paragraf.rs

 Preuzeto iz elektronske pravne baze Paragraf Lex 

Ukoliko ovaj propis niste preuzeli sa Paragrafovog sajta ili niste sigurni da li je u pitanju važeća verzija propisa, poslednju verziju možete naći OVDE

PRAVILNIK

O METROLOŠKIM USLOVIMA ZA POLOŽENE CILINDRIČNE REZERVOARE

("Sl. list SFRJ", br. 26/81)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se metrološki uslovi za položene cilindrične rezervoare koji služe kao merila (u daljem tekstu: rezervoari).

Član 2

Pod rezervoarima se podrazumevaju nepokretni sudovi za smeštaj tečnosti čija se zapremina određuje mernom letvom, skalom sa nivokaznom cevi ili uređajem za merenje visine nivoa tečnosti.

Član 3

Niže navedeni izrazi, u smislu ovog pravilnika, imaju sledeća značenja:

- 1) merno mesto je deo rezervoara sa koga se vrši merenje visine nivoa ili zapremine tečnosti u rezervoaru ili visine praznog prostora u rezervoaru;
- 2) merna tačka je početna tačka od koje se vrši merenje visine nivoa ili zapremine tečnosti u rezervoaru;
- 3) merna cev je cev sa prerezima ili otvorima koja ulazi u unutrašnjost rezervoara, i kroz koju se spušta merna letva radi merenja visine nivoa ili zapremine tečnosti u rezervoaru ili visine praznog prostora u rezervoaru;
- 4) nivokazna cev je providna cev, vertikalno postavljena sa spoljne strane rezervoara tako da čini njegov sastavni deo, na kojoj se može posmatrati nivo tečnosti u rezervoaru;
- 5) ulazni otvor je deo rezervoara u obliku cilindra, koji se nalazi na cilindričnom delu ili bočnom dnu;

6) nazivni prečnik rezervoara jeste prečnik koji se određuje prilikom projektovanja rezervoara,

7) tabela zapremine je numerička tabela iz koje se očitava zapremina za dužinsku jedinicu (cm ili mm) visine punjenja.

Član 4

Rezervoari se sastoje iz sledećih osnovnih delova cilindričnog dela, dva bočna dna, ulaznog otvora i mernog mesta. Rezervoari mogu imati ugradnje, zavisno od namene (grejači, grejne cevi, mešalice, koje se sastoje od vretena i elise u rezervoaru i elektromotora izvan rezervoara, prihvatno-zaštitna ploča i drugo), kao i dogradnje (drugi ulazni otvor, ulazna cev i cev za pražnjenje, i drugo).

Član 5

Prečnik i zapremina cilindričnog dela prečnik i zapremina ulaznog otvora, položaj ulaznog otvora i oblik bočnog dna, moraju odgovarati jugoslovenskom standardu JUS M Z3 010 i JUS M Z3 018.

Član 6

Razlika između bilo koja dva izmerena prečnika cilindričnog dela rezervoara ne može biti veća od $\pm 0,7\%$ nazivnog prečnika.

Član 7

Osa merne cevi, koja je ugrađena na poklopcu ulaznog otvora, mora biti upravna na ravan poklopca i presecati pod pravim uglom osu cilindričnog dela rezervoara.

Vrh merne letve, spuštene duž ose merne cevi, mora dodirivati rezervoar u mernoj tački od koje se meri visina nivoa ili zapremine tečnosti u rezervoaru.

Granica dozvoljenog odstupanja ulaznog otvora u odnosu na cilindrični deo rezervoara, prilikom ugradnje ulaznog otvora, određena je normalnim rastojanjem merne tačke od vertikalne ravni koja prolazi kroz osu rezervoara. Odstupanje ne sme biti veće od $\pm 1,5\%$ nazivnog prečnika.

Član 8

Na delu rezervoara koji se nalazi naspram ulaznog otvora ne sme biti ni varova ni sastava.

Na mestu gde pada vrh merne letve može se postaviti prihvatno-zaštitna ploča.

Član 9

Ako se ulazni otvor spušta donjim delom u unutrašnjost cilindričnog dela rezervoara, onda se na linijama preseka vertikalne ravni koja prolazi kroz osu cilindričnog dela i donjeg dela ulaznog otvora moraju nalaziti prorezi ili otvori za odvod vazduha. Gornje ivice ovih proreza ili otvora moraju dodirivati gornju izvodnicu cilindričnog dela rezervoara.

Širina proreza ili otvora ne sme iznositi manje od 14 mm.

Član 10

Konstrukcijom i materijalom moraju se obezbediti stalni oblik rezervoara i ne sme doći do promene oblika usled sopstvene težine, upotrebe ili transporta od proizvođača do mesta postavljanja.

Član 11

Rezervoari se moraju postaviti i učvrstiti tako da im bude obezbeđen stalni položaj.

Rezervoari treba da su postavljeni ili ugrađeni tako da osa ulaznog otvora pripada vertikalnoj ravni koda prolazi kroz osu cilindričnog dela rezervoara.

Član 12

Dozvoljena granica zaokretanja rezervoara oko svoje ose, prilikom postavljanja rezervoara određuje se normalnim rastojanjem merne tačke od vertikalne ravni koja prolazi kroz osu rezervoara i ne sme biti veća od $\pm 1,5\%$ nazivnog prečnika.

Član 13

Nagib rezervoara prema horizontalnoj ravni utvrđuje se prilikom pregleda rezervoara.

Novoukopani rezervoari moraju biti napunjeni vodom najmanje 36 časova.

Član 14

Merno mesto se može nalaziti na poklopcu ulaznog otvora ili izvan rezervoara, a njegovo rastojanje određuje se u odnosu na bliži kraj cilindričnog dela rezervoara.

Stalni položaj mernog mesta određuju:

- 1) merna cev - na poklopcu rezervoara,
- 2) nivokazna cev - izvan rezervoara.

Član 15

Merna cev se postavlja u sredini poklopca ulaznog otvora pod pravim uglom. Izuzetno, može se pomeriti van sredine poklopca, ali samo u pravcu ose cilindričnog dela rezervoara.

Prečnik merne cevi ne sme biti manji od 38 mm ni veći od 50 mm.

Donji kraj merne cevi mora biti otvoren i ne sme biti udaljen od merne tačke više od polovine nazivnog prečnika.

Deo merne cevi koji ulazi u rezervoar mora imati celom dužinom kružne otvore ili proreze. Prečnik kružnog otvora ne sme biti manji od 10 mm, a širina proreza - od 3 mm. Prorezi moraju biti simetrični i ležati duž dve naspramne izvodnice, a kružni otvori se moraju nalaziti po celoj površini merne cevi. Razlika u visini između najviše tačke nižeg otvora i najniže tačke sledećeg višeg otvora ne sme biti veća od 10 mm.

Član 16

Nivokazna cev se mora postaviti normalno na horizontalnu ravan koja prolazi kroz osu cilindričnog dela rezervoara.

Veza nivokazne cevi sa rezervoarom mora biti nerastavljiva i tako čvrsta da se položaj nivokazne cevi u odnosu na rezervoar ne može menjati.

Član 17

Ako se merno mesto nalazi na poklopcu ulaznog otvora, onda se zapremina ili visina nivoa tečnosti od merne tačke očitava na mernoj letvi na osnovu traga koji je ostavio nivo tečnosti pri spuštanju merne letve kroz mernu cev.

Ako se merno mesto nalazi izvan rezervoara, onda se zapremina ili visina nivoa tečnosti od merne tačke očitava na skali postavljenoj uz nivokaznu cev, a na osnovu donjeg meniska nivoa tečnosti u nivokaznoj cevi prenetog na skalu pomoću horizontalnog pokazivača na klizaču.

Merna tačka se može odrediti ili na nivokaznoj cevi ili kao zamišljena tačka preseka donje izvodnice cilindričnog dela rezervoara i ose nivokazne cevi.

Podele nanесene na mernim letvama i skalama izražene su zapreminskim ili dužinskim jedinicama.

Član 18

Merna letva sa podelom izraženom zapreminskim jedinicama može da se koristi samo za jedan određeni rezervoar.

Merna letva sa podelom izraženom dužinskim jedinicama može da se koristi za merenje visine nivoa tečnosti u više rezervoara.

Član 19

Skala pored nivokazne cevi, čija podela može biti izražena u zapreminskim ili dužinskim jedinicama, služi za merenje zapremine ili visine nivoa tečnosti samo u jednom rezervoaru. Položaj skale u odnosu na nivokaznu cev mora biti stalan, a veza skale sa nivokaznom cevi mora biti nerastavljiva.

Član 20

Podele u zapreminskim jedinicama mogu biti izražene litrima, hektolitrima ili kubnim metrima, ili u dvostrukom, petostrukom, desetostrukom, dvadesetostrukom i pedesetostrukom iznosu izabrane zapreminske jedinice.

Zapremina za izmerenu visinu nivoa tečnosti očitava se u tabeli zapremina.

Član 21

Za merne letve i skale čije su podele izražene dužinskim jedinicama važe uslovi propisani Pravilnikom o metrološkim uslovima za merila dužine koja služe za merenje visine stuba tečnosti, odnosno visine praznog prostora u skladišnim i transportnim sudovima ("Službeni list SFRJ", br. 2/81).

Član 22

Pod pregledom rezervoara podrazumeva se premeravanje njegovih geometrijskih veličina. Na osnovu podataka utvrđenih pregledom izrađuje se tabela zapremina zavisno od visine nivoa tečnosti.

Za rezervoare sa skalom, skala se izrađuje ili proverava na osnovu podataka utvrđenih pregledom rezervoara, a podela skale mora biti izražena u zapreminskim jedinicama.

Uverenje o ispravnosti izdaje se u vidu tabele zapremina.

Član 23

Odstupanja od vrednosti datih u tabeli zapremina pri očitavanju visine nivoa tečnosti na mernoj letvi ili skali nivokazne cevi mogu iznositi:

- 1) za zapremine jednake ukupnoj zapremini rezervoara $\pm 0,5\%$ od ukupne zapremine,
- 2) za zapremine manje od ukupne a veće od najmanje zapremine $\pm 0,5\%$ od izmerene zapremine;
- 3) za zapremine jednake ili manje od najmanje zapremine rezervoara $\pm 0,5\%$ od najmanje zapremine.

Najmanja zapremina rezervoara jeste zapremina koja se dobija kao proizvod površine najvećeg horizontalnog preseka rezervoara i visine od 20 cm.

Član 24

Merna letva čija je podela izražena zapreminskim jedinicama mora imati istu oznaku kao i rezervoar.

Tabela zapremina i rezervoar moraju imati istu oznaku. Ako je rezervoar ukopan, oznaka rezervoara se mora postaviti na zidu šahta.

Oznake iz st. 1. i 2. ovog člana moraju biti trajno i vidljivo nanese.

Član 25

Merne letve i skale čije su podele izražene dužinskim jedinicama moraju biti pregledane i žigosane kao merila dužine.

Merne letve i skale čije su podele izražene zapreminskim jedinicama žigošu se na početku i kraju, a merne letve - i pored oznake rezervoara.

Stalni položaj skale, u odnosu na rezervoar i nivokaznu cev, obezbeđuje se provlačenjem žice kroz male otvore na delovima za spajanje skale sa rezervoarom i nivokaznom cevi, a zatim se krajevi žice upredu i žigošu.

Ako se merenje visine mora vršiti mernom letvom čija je podela izražena dužinskim jedinicama, onda se ne vrši žigosanje rezervoara.

Član 26

Odredbe ovog pravilnika primenjuju se na rezervoare proizvedene od dana stupanja na snagu ovog pravilnika. Počev od prvog sledećeg pregleda, rezervoari zatečeni u eksploataciji moraju ispunjavati propisane uslove za merno mesto (nivokazna cev i skala, položaj mernog mesta na poklopcu ulaznog otvora i merne cevi).

Član 27

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".